

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตาราง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	<p>๑. มีผลงานส่งเสริมการเกษตรที่ดีเด่นและเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จสามารถใช้เป็นต้นแบบให้เกษตรกรและหน่วยงานอื่นๆ ได้</p> <p>๒. แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรของจังหวัดมีความชัดเจน ครอบคลุม และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาภาค</p> <p>๓. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร</p> <p>๔. มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆทุกภาคส่วนและมีเครือข่ายในการส่งเสริมการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เช่น สถาบันการศึกษาภาคเอกชน</p> <p>๕. ผู้บริหารมีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของงานทั้งในระดับส่วนกลางและในระดับพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>๑. ระบบตลาดและราคาของสินค้าเกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์ ไม่จูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยน</p> <p>๒. ขั้นตอนของการขอขบประมาณจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีรายละเอียดมาก และช่วงเวลาสั้น ทำให้การขอขบประมาณในบางเรื่องไม่สามารถเสนอโครงการได้ตามกรอบเวลา</p>
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	<p>๑. การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนนโยบายของคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดสนับสนุนให้สามารถขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมสามารถบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับ</p>	<p>๑. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น</p> <p>๒. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสูงอายุ</p> <p>๓. ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ/มีความผันผวนตลอดเวลา</p> <p>๔. เกษตรกรยังคงใช้สารเคมีในการทำการเกษตร</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	<p>ภาคส่วนต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพและมีความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงาน สามารถส่งเสริมผลักดันการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ได้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <p>๒. ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p> <p>๓. มีหน่วยงานรับผิดชอบในการพัฒนาการเกษตรครอบคลุมทุกด้าน และทุกพื้นที่ของจังหวัดซึ่งมีความใกล้ชิดกับเกษตรกรสามารถสร้างเครือข่ายในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อเกษตรกรได้มากขึ้น</p> <p>๔. มีความหลากหลายทางสภาพภูมิประเทศภูมิอากาศสามารถทำการเกษตรได้หลากหลายชนิด</p> <p>๕. มีปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์ดี มีแหล่งเก็บน้ำขนาดใหญ่ มีปริมาณน้ำรองรับภาคการเกษตรในพื้นที่เขตชลประทานได้ตลอดปี</p> <p>๖. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ได้</p>	<p>๕. ปัญหาด้านปัจจัยและฐานทรัพยากรการผลิต ทั้งเรื่องที่ดินทำกิน เกษตรกรจำนวนมากไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินทำกิน และเกษตรกรที่ยังมีที่ดินจำนวนมากแต่ละปีต้องสูญเสียที่ดินทำกินให้กับสถาบันการเงิน</p> <p>๖. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุมีผลกระทบต่อการสร้างปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล แรงงานภาคเกษตรไม่สมดุล</p> <p>๗. ขาดแหล่งเงินทุน</p> <p>๘. อัตราค่าจ้างแรงงานภาคการเกษตรสูง</p> <p>๙. เกษตรกรและผู้บริโภคประสบปัญหา เรื่องสุขภาวะ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร</p> <p>๑๐. ปัญหาเรื่องตลาดเป็นของพ่อค้า</p> <p>๑๑. ปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรการผลิต โดยเฉพาะน้ำ</p> <p>๑๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ และการตลาดทาง Social Media</p> <p>๑๓. เกิดภาวะแล้งซ้ำซาก/ภัยพิบัติต่างๆ</p>
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	<p>๑. มีการบูรณาการและประสานงานด้านการพัฒนาการเกษตรระหว่างหน่วยงานที่ดี</p> <p>๒. จังหวัดกาญจนบุรีมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการเกษตรกับสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน</p> <p>๓. มีการจัดการองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดให้กับเกษตรกรโดยผ่านศูนย์เรียนรู้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้</p>	<p>๑. ระบบคอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารของหน่วยงานไม่รองรับระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานในยุค New normal</p> <p>๒. การบริหารจัดการข้อมูลด้านการเกษตรเพื่อกำหนดนโยบายยังไม่เป็นเอกภาพ แต่ละหน่วยงานมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้แต่ไม่เชื่อมโยงกันและไม่ทันเหตุการณ์</p> <p>๓. ไม่มีห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรในจังหวัด</p> <p>๔. ขาดแคลนอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงเทคโนโลยี รวมถึงสื่อการเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร</p>
บุคลากร (Staff)	<p>๑. เกษตรกรในจังหวัดมีความต้องการเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมากขึ้น</p>	<p>๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังถนัดในด้านผลิตอย่างเดียว ไม่มีทักษะด้านการจำหน่ายผลผลิต</p> <p>๒. ความไม่ต่อเนื่องของการทำงานจากการโยกย้ายบุคลากร</p>
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	<p>๑. มีบุคลากร นักวิชาการ นักวิจัย นักส่งเสริมที่มีความหลากหลาย มีประสบการณ์และความชำนาญสูง</p>	<p>๑. ผลผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่จำหน่ายในรูปสินค้าวัตถุดิบทำให้มูลค่าสินค้าต่ำ</p> <p>๒. การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่เหมาะสม ทำให้ดินเสื่อมโทรม และมีผลต่อประสิทธิภาพการผลิต</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาการเกษตรกับสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ๒. มีการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ เพื่อดึงศักยภาพด้านการเกษตรของทรัพยากรบุคคลเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง	๑. การพัฒนาและประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์มีน้อย ๒. ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ โดยเฉพาะการทำการเกษตรนอกเขตชลประทาน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ต่ำ
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีการผลิตสินค้าเกษตร พืช ประมง ปศุสัตว์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน	มีการใช้สารเคมีเพื่อเร่งให้พืช สัตว์ เติบโต

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตาราง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ด้านการเมือง : (Political Factors) ๑. นโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็น Young Smart Farmer เพื่อทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ ๒. ภาครัฐส่งเสริมการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ๓. นโยบายประชารัฐส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้เข้ามา มีบทบาทในการลงทุน และพัฒนานวัตกรรม การสร้างความร่วมมือของวิสาหกิจชุมชนในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และพัฒนาเกษตรกร ๔. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นโอกาสในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ยกระดับสินค้าคุณภาพ และมุ่งเน้น การกระจายรายได้ให้กับเกษตรกรและแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ๕. นโยบายส่งเสริมเกษตรกรสู่การเป็น Smart farmer เป็นโอกาสให้เกษตรกรได้สามารถพัฒนาศักยภาพให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับความเสี่ยงในมิติของการผลิตและการตลาด รวมทั้งมีความสามารถในการผลิตและการตลาดในระดับที่พร้อมก้าวสู่การเป็นผู้จัดการฟาร์มมืออาชีพที่ทำการเกษตรได้จนประสบความสำเร็จ	๑. การบริหารและการจัดการงบประมาณเป็นแบบ Top Down ทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่ ควรมีการปรับเปลี่ยนการวางแผนนโยบายเป็นแบบ Bottom-Up เพื่อการมีส่วนร่วมในการออกแบบ วางแผน การบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน ๒. นโยบายมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p>๖. นโยบายส่งเสริมการทำ Food safety เป็นโอกาสให้เกษตรกรมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น เช่น การรับซื้อพืชผัก ผลไม้ ของโรงพยาบาล ในการประกอบอาหารให้ผู้ป่วยและบุคลากร</p> <p>๗. นโยบายการพัฒนาการเกษตรให้มีความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและมุ่งเน้นการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ</p> <p>๘. กระทรวงเกษตรมีนโยบายการพัฒนาสินค้าเกษตรด้าน พืช ประมง ปศุสัตว์ สู่มาตรฐาน GAP/อินทรีย์ ที่ชัดเจนและต่อเนื่องเป็นโอกาสให้เกษตรกรมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น เช่น การส่งออก บริษัทเอกชน ร้านอาหาร ที่เน้นสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน</p> <p>๙. นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทำให้เกิดการค้าและการลงทุนในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี</p> <p>๑๐. นโยบายการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของรัฐบาล ช่วยให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการเกษตรสมัยใหม่ การศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน</p>	
<p>ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)</p> <p>๑. จังหวัดกาญจนบุรีมี trader OTOP ที่ได้รับการยอมรับเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ถ้าสามารถเชื่อมต่อเข้ากับการแปรรูปสินค้าเกษตร บางรายการที่มีตลาดจะสร้างโอกาสให้กับเกษตรกรบางกลุ่มได้</p> <p>๒. มีสถาบันการเงินและแหล่งเงินทุนที่สนับสนุนเกษตรกร</p>	<p>๑. ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูง</p> <p>๒. เกษตรกรขายสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาสินค้า</p> <p>๓. มีต้นทุนสูงในการปรับปรุงกระบวนการผลิตภาคเกษตรเพื่อขอการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร</p> <p>๔. ภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวน ทำให้ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวน</p> <p>๕. ราคาผลผลิตในภาพรวมตกต่ำลง</p>
<p>ด้านสังคม (Social cultural Factors)</p> <p>๑. ผลผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี ทั้งการบริโภคภายในจังหวัดและการส่งออกนอกจังหวัด</p> <p>๒. โครงการก่อสร้างมอเตอร์เวย์ ทางหลวงหมายเลข ๘๑ (บางใหญ่) นนทบุรี – (หนองขาว) กาญจนบุรี ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการคมนาคม เป็นโอกาสให้นักลงทุน นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป จากกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสามารถเดินทางมาภาคตะวันตกของประเทศได้สะดวก และจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่เชื่อมต่อระหว่างฐานการผลิตและส่งออกของประเทศเพื่อนบ้านเชื่อมต่อโครงข่ายคมนาคมสู่ภาคโครงการท่าเรือน้ำลึกทวาย ประเทศพม่า ในอนาคต</p> <p>๓. ในอนาคตสังคมโลกมีประชากรมากขึ้น แหล่งอาหารและพลังงาน ลดลงไม่เพียงพอกับความต้องการเป็นโอกาสให้ภาคเกษตรสามารถผลิตทั้งพืชอาหารและพืชพลังงานได้มากขึ้นซึ่งจะส่งผลให้ภาคเกษตรมีความสำคัญมาก</p> <p>๔. วิถีชีวิตของคนยุคดิจิทัลเป็นโอกาสในการขายสินค้าทางออนไลน์ ทำให้เกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคได้โดยตรง</p>	<p>๑. เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน (ทำให้ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ)</p> <p>๒. เกษตรกรยึดติดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว</p> <p>๓. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและเครือข่ายที่เข้มแข็งยังมีน้อยและขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ</p> <p>๔. ขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากประชากรมีค่านิยมเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น</p> <p>๕. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่สูงวัย</p> <p>๖. ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรรายย่อยทำให้เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่จะนำมาพัฒนากระบวนการผลิตและตลาด</p> <p>๗. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในภาคเกษตรส่งผลต่อการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี</p> <p>๘. พื้นที่ชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ภาคการเกษตรทั้งจังหวัด</p> <p>๙. เกษตรกรใช้วิธีดั้งเดิมในการทำเกษตร</p>

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p>๕. กระแสนิยมบริโภคสินค้าเพื่อสุขภาพ สามารถพัฒนาและขยายตลาดได้</p> <p>๖. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิต การบริโภคเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการทางการเกษตรสำหรับผู้สูงอายุ</p> <p>๗. มีกลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร ที่ผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรหลากหลาย</p> <p>๘. โครงการทำเรื่อน้ำลิกทวาย ทำให้สามารถเชื่อมโยงการค้าไปสู่อินเดียและยุโรปในอนาคต เป็นโอกาสให้เกิดการลงทุนและการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี</p> <p>๙. เกษตรกรรุ่นใหม่มีศักยภาพและสามารถรับความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรได้</p>	<p>๑๐. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินทำให้ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ</p> <p>๑๑. เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญข้อมูลด้านการตลาด</p>
<p>ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)</p> <p>๑. เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้ข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตรเผยแพร่รวดเร็ว สนับสนุนการพัฒนาเกษตร</p> <p>๒. สังคมออนไลน์เปิดโอกาสทางการตลาดมากขึ้น จะเป็นประโยชน์กับ small farm business ที่ใช้ประโยชน์จาก e-commerce ได้</p> <p>๓. ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคไร้พรมแดน ทำให้สินค้าเกษตรที่สามารถแข่งขันได้ มีโอกาสในการขยายตลาดการค้าสินค้าเกษตรได้ครอบคลุมหลายพื้นที่</p>	<p>๑. เกษตรกรมีข้อจำกัดในการเข้าถึงความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ความสูงวัย ความสามารถในการเรียนรู้ แรงจูงใจ แลขาดอุปกรณ์ในการใช้พัฒนาสินค้าทางการเกษตร เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และขาดเงินทุนในการจัดหาปัจจัยต่างๆ</p>
<p>ด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors)</p> <p>๑. มีกฎหมาย อนุสัญญา และข้อตกลงที่สามารถลดปัญหาด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร เช่น การทำเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) / พรบ.ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน</p>	<p>๑. เกษตรกรขาดกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินทำให้ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาและวางแผนการพัฒนาพื้นที่ในระยะยาว</p> <p>๒. เกษตรกรบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญการทำมาตรฐานสินค้าเกษตร</p> <p>๓. มีการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรที่ผิดกฎหมาย (เกิดแพร่ระบาดของศัตรูพืช โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ และสัตว์ต่างถิ่น)</p>
<p>ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors)</p> <p>๑. จังหวัดกาญจนบุรีมีผลผลิตทางการเกษตรหลายชนิดสามารถใช้เป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม และสามารถผลิตพลังงานทดแทนได้ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง</p> <p>๒. การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน (เมียนมาร์) จะทำให้ความต้องการสินค้าเกษตรจากไทยมีสูงขึ้นตามไปด้วย</p>	<p>๑. เกษตรกรต้องพึ่งปัจจัยการผลิตจากภายนอก ทำให้ต้นทุนสูง</p> <p>๒. เกษตรกรบางส่วนยังคงปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ (Zoning) ทำให้ผลผลิตน้อย</p> <p>๓. ปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทาน ไม่สอดคล้องต่อความต้องการใช้น้ำตลอดปี</p> <p>๔. ยังมีการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้องในภาคการเกษตร</p> <p>๕. ภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก รวมถึงภัยโรคระบาด ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาคการเกษตร</p> <p>๖. เกิดสภาวะมลพิษจากการทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม</p>

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตาราง TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p><u>S จุดแข็ง (ภายใน)</u></p> <p>๑. กระทรวงเกษตรมีนโยบายการพัฒนาสินค้าเกษตรด้าน พืช ประมง ปศุสัตว์สู่มาตรฐาน GAP/อินทรีย์ ที่ชัดเจนและต่อเนื่องเป็นโอกาสให้เกษตรกรมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น เช่น การส่งออก บริษัทเอกชน ร้านอาหาร ที่เน้นสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน</p> <p>๒. มีความหลากหลายทางสภาพภูมิประเทศภูมิอากาศสามารถทำการเกษตรได้หลากหลายชนิด</p> <p>๓. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ได้</p> <p>๔. มีการจัดการองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดให้กับเกษตรกรโดยผ่านศูนย์เรียนรู้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้</p> <p>๕. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการเกษตรกับสถาบันการศึกษาภาคเอกชน</p> <p>๖. มีกลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรหลากหลาย</p> <p>๗. จังหวัดกาญจนบุรีมีผลผลิตทางการเกษตรหลายชนิดสามารถใช้เป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม และสามารถผลิตพลังงานทดแทนได้ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง</p>	<p><u>W จุดอ่อน (ภายใน)</u></p> <p>๑. ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ โดยเฉพาะการทำการเกษตรนอกเขตชลประทานทำให้เกษตรกรมีรายได้ต่ำ</p> <p>๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่และการตลาดทาง Social Media</p> <p>๓. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุมีผลกระทบต่อการสร้างปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล แรงงานภาคเกษตรไม่สมดุล</p> <p>๔. ห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรในจังหวัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ</p> <p>๕. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและเครือข่ายที่เข้มแข็งยังมีน้อย และขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ</p>
<p><u>O โอกาส (ภายนอก)</u></p> <p>๑. นโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เพื่อทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ</p> <p>๒. ผลผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรีทั้งการบริโภคภายในจังหวัดและการส่งออกนอกจังหวัด</p>	<p><u>SO กลยุทธ์เชิงรุก</u> (จุดแข็ง+โอกาสในการหาประโยชน์)</p> <p>S_๑ O_๑ O_๓ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและยกระดับสู่มาตรฐานสากล</p> <p>S_๑ S_๒ S_๔ O_๓ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน</p>	<p><u>WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข</u> (โอกาสแก้ไขจุดอ่อน)</p> <p>W_๒ O_๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิต</p>

<p><u>O โอกาส (ภายนอก) (ต่อ)</u></p> <p>๓. ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคไร้พรมแดน ทำให้สินค้าเกษตรที่สามารถแข่งขันได้ มีโอกาสในการขยายตลาดการค้าสินค้าเกษตรได้ครอบคลุมหลายพื้นที่</p>	<p><u>SO กลยุทธ์เชิงรุก (ต่อ)</u></p> <p>S_๗ O_๓ พัฒนาระบบตลาดและเพิ่มช่องทางการตลาด/ การจำหน่ายสินค้าเกษตร</p> <p>S_๔ S_๖ O_๒ พัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ</p>	
<p><u>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</u></p> <p>๑. พื้นที่ชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ภาคการเกษตรทั้งจังหวัด</p> <p>๒. ต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>๓. ภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวน ทำให้ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวน</p> <p>๔. สถานการณ์โรคระบาด</p>	<p><u>ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน</u> (ใช้จุดแข็งเลี้ยงอุปสรรค)</p> <p>S_๒ T_๓ ส่งเสริมการทำการเกษตรในระบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)</p> <p>S_๔ T_๒ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร</p> <p>S_๒ T_๑ T_๒ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ และการบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างยั่งยืน</p>	<p><u>WT กลยุทธ์เชิงรับ</u> (ลดจุดอ่อนเลี้ยงอุปสรรค)</p> <p>W_๑ W_๓ สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ</p> <p>W_๔ T_๑ T_๒ T_๓ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>W_๔ T_๑ T_๒ T_๓ T_๔ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร</p> <p>W_๒ T_๔ พัฒนาองค์ความรู้เรื่องการตลาดให้ทันสมัย</p>